Henry Wadsworth Longfellow

EVANGELINA

Henry Wadsworth Longfellow

Evangelina

En fortælling fra Akadien

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Henry Wadsworth Longfellow: *Evangelina* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Henry Wadsworth Longfellow: *Evangelina* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Forord

Med hensyn til det faktum, som ligger til grund for denne poetiske fortælling, meddeler den amerikanske forfatter følgende korte udtog af *Haliburton's history of Nova Scotia*:

Da der angående grænserne af det franske og engelske territorium i Nordamerika var opstået uenighed imellem disse stater, overlod Frankrig, for at bilægge striden, egnen ved Hudsonbugten og provinsen Akadien (siden kaldet Nova Scotia) i året 1713 til Storbritannien. Akadiens beboere var franske. Da disse erfarede, at deres land var kommet under den britiske krone og at de ikke længere var den franske konges undersåtter, blev de bedrøvede, for de vidste, at Frankrig og England var fjendtligt sindede imod hinanden, og frygtede for engang i tiden at blive tvunget til at gribe til våben imod deres hidtilværende landsmænd. De ansøgte derfor hos den engelske regering om at måtte blive fritaget for den hyldings-ed, der ville kunne tvinge dem til opfyldelsen af en så sørgelig pligt. Deres begæring vakte dengang ingen synderlig opmærksomhed, og man syntes at ville opfylde den. Men efter fyrre års forløb kom den engelske regering på tanke om, at disse neutrale franskmænd, som man kaldte dem, kunne blive farlige for Storbritanniens interesser, hvis de forenede sig med Canadas franske beboere, der var englændernes virksomme fjender. På grund af denne befrygtede fare besluttede man, uden mindste forseelse fra akadiernes side, og uden ringeste skin af retfærdighed, at fordrive dette fredelige og lykkelige folk fra dets besiddelser. Akadierne blev ikke forberedt på den sørgelige skæbne, der ventede dem. Ved høstens tid blev det dem befalet

at forsamle sig i et bestemt distrikt, og da dette var sket, bleve de underrettet om, at de var fanger, at deres land, deres kvæg og øvrige ejendom ikke længere tilhørte dem, men var konfiskeret af regeringen, at de måtte medtage så meget af det, som de kunne føre med sig, samt at de øjeblikkelig måtte forlade provinsen. I et eneste distrikt blev hundrede og halvtreds huse, lige så mange lader, elleve møller og en kirke ødelagt, medens skibe lå sejlfærdige for at føre de forfulgte akadiere til Louisiana, Guiana i Sydamerika, og til andre dele af Storbritanniens besiddelser.

Dette folk havde udmærket sig ved gudsfrygt, foretagsomhed og rene sæder. Landets frugtbare jordbund frembragte korn, hør og kartofler i overflødighed; husene var rummelige og bekvemt indrettet, og talrige hjorde forsynede indbyggerne med uld, som de selv forarbejdede til eget forbrug, De havde ingen papirpenge og kun få iblandt dem ejede guld- eller sølvmønter, hvad de heller ikke havde brug for, da varer udveksledes med varer. Der opstod sjældent uenighed imellem dem, og de behøvede ikke at ty til dommeres og andre retslærdes bistand, for de vise og erfarne iblandt dem bilagde deres små tvistigheder, og alle vigtige dokumenter blev skrevet af præsten, der til gengæld af menigheden fik den syvogtyvende del af jordens grøde til sit underhold.

I september 1755 blev oberst Winslow, der opholdt sig i Marshfield i Massachusetts, afsendt til Akadien, som på den tid talte 18.000 indvånere, med den kongelige befaling at ødelægge de neutrale franskes ejendomme og uden undtagelse at forjage dem fra provinsen. Det var oberst Winslow højst pinefuldt at måtte udføre et så sørgeligt hverv; for han vidste, at den

skæbne, der ventede akadierne, var ufortjent. Hans første forholdsregel, da han steg i land ved Grand-Pré, var at lade flere hundrede af de mest ansete mænd fængsle. Ifølge fangernes bønner blev det imidlertid disse tilladt, ti ad gangen, at besøge deres bedrøvede slægtninge, og for sidste gang at se deres skønne marker samt det elskede hjem, som de skulle forlade. Disse ulykkelige mænd bar deres tunge skæbne med fatning, indtil det blev dem befalet at begive sig ombord på transportskibet, for at spredes iblandt de britiske provinsers indvånere, hvis skikke, sprog og religion var aldeles forskellige fra alt, hvad de hidtil havde kendt, elsket og æret. Den 16. september blev fangerne opstillet i rækker, seks i hver, og de yngre mænd, hvis antal beløb sig til hundrede og tresindstyve, modtog befaling til at gå ombord på skibene. De modsatte sig imidlertid dette bud og erklærede enstemmigt, ikke at ville forlade landet, med mindre det blev deres familier tilladt at ledsage dem; dette nægtedes dem, og soldaterne blev beordret til at bruge magt, hvorpå de ulykkelige, der så, at modstand var forgæves, begav sig fra kapellet i Grand-Pré, hvor de blev holdt indespærrede, til skibene. På den lange vej fra kapellet til stranden vrimlede det af kvinder og børn, der knælende og med foldede hænder nedbad Himlens velsignelse over deres unge venner, som så ubarmhjertigt blev dem berøvet. Nogle af disse sidste udbrøde i bitre klager, andre var hensunket i stille bøn, og atter andre istemmede sørgesalmer, idet de nærmede sig skibene. De ældre dannede et særskilt tog, og deres afrejse ledsagedes af lignende scener. Andre skibe ankom, på hvilke kvinder og børn blev sendt efter mændene. Deres boliger nedbrændtes for deres øjne, og ødelæggelsens værk var

fuldendt. Det skønne Akadien stod nu øde og ubeboet; husene var blevet til ruiner; kvæget, som var forladt af sine vogtere, samlede sig omkring de nedbrændte stalde og syntes ængsteligt at lytte efter hyrdens røst, medens der hele natten igennem hørtes hyl af hunde, som savnede deres herrer.

En eneste families sørgelige skæbne vil tjene til at give en forestilling om disse landflygtiges lidelser. Der boede iblandt dem en retslærd ved navn René Leblanc, der var England hengiven og tidligere havde nægtet indianerne at stå dem bi ved et anslag imod englænderne, hvorfor disse af hævngerrighed holdt ham fanget i fire år. På den tid, da de franske blev fordrevet fra Akadien, havde Leblanc opnået en høj alder. Hans troskab mod England, de lidelser, han ved denne havde pådraget sig, burde have sikret ham mod den skæbne, der ramte hans landsmænd; dog var dette ingenlunde tilfældet. Leblanc havde tyve børn og omtrent halvandethundrede børnebørn; disse blev sendt bort på forskellige skibe og spredt i forskellige provinser, den ulykkelige olding blev sat i land ved New York med sin kone og deres to yngste børn. Længsel efter dem, han savnede, førte ham fra sted til sted, indtil han endelig nåede Philadelphia, hvor han genfandt tre af sine børn, og hvor han kort efter døde af sorg over ikke at kunne opdage noget spor af de øvrige. Der findes næppe, tilføjer forfatteren, i verdenshistorien nogen sørgeligere begivenhed, end dette elskværdige, ulykkelige folks fordrivelse. Når den rejsende, som besøger egnen ved Grand-Pré, ser de stolte diger, der endnu beundres som de driftige bønders eget værk, når han vandrer i deres rige frugthaver, eller dvæler ved de ødelagte bygninger, fremtræder for hans fantasi billeder af landlig uskyld og lykke,

og hans hjerte bløder ved tanken om akadiernes sørgelige skæbne.

Første afdeling

Indledning

Her er stedet, hvor den dunkle urskov
ligger havomkranset. Høje pinjer
løfter deres mosbegroede stammer
stolt i vejret, og for blikket træder
frem i skumringen, lig offerpræster,
eller fortids skjalde lig, med skægget,
hvidt af ælde, hængende på brystet.
Havets brusen lyder i det fjerne,
og de vildtoprørte bølger blander
deres røst med skovens klagetoner. –
Her er stedet, hvor den dunkle urskov
ligger havomkranset; men hvor er
de, som glade vandred i dens skygger,
lette rådyr lig, der sorgløst græsser,
langt fra jagtens larm, på grønne slette?
Hvor er byen nu med sine gårde,
hvor Akadiens glade bønder dvæled?
Stille deres liv hengled, som bækken,
når den flyder gennem blomsterenge;
jordens skygger stundom den fordunkler,
men den himlens billed stadigt viser.
Tom og øde står nu hver en bolig,
thi Akadiens bønder er spredte
vidt omkring, som træets gule blade,
når i høsten stormens magt dem fører
langt fra stammen, hvor de sås at spire.
Ikkun sagnet er endnu tilbage

om den skønne landsby, Grand-Pré kaldet.

Du, som tror, at kærligheden håber
og formår at lide og forsage,
du, som tror på kvindehjertets troskab,
på hengivenhed og stille tålmod,
lyt til sagnet, som de høje pinjer
her om trofast kærlighed beretter,
mens de vildtoprørte bølger blander
deres røst med skovens klagetoner.

I

I det landskab, som Akadien kaldtes,
ved en bugt, af Minasfloden dannet,
sås i dalens skød en venlig landsby.
Langt fra verdens tummel, skjult og stille
lå den ensom der. Mod østen strakte
langs med kysten sig de store enge,
efter hvilke byen Grand-Pré kaldtes.
Diger, byggede med flid og møje,
landet mod den vilde strøm beskytted;
men når tørken årets grøde trued,
bønderne de lukte sluser åbned,
og med glæde hilste flodens vande.
Imod vest og syd lå byens haver
og de rige marker, der sig strakte
uden grænseskel langt ind i landet.
Og mod norden sås de gamle skove;
Blomidon sig i det fjerne viste,
og man så Atlanterhavets tåger,
der sig lejred på de høje bjerge,
hvor de rejste sig lig dunkle telte;
på den lykkelige plet de skued,
men dog aldrig ned i dalen steg,
hvor Akadiens skønne landsby fandtes.
Husene, af egetømmer bygged,
ligned Normandiets bøndergårde
under fjerde Henriks herredømme.
Taget dækket var med strå; på midten

fandtes runde vinduer, som bragte
luft og lysning til det brede loftsrum;
gavlen hvilede på stærke piller,
der sig over husets indgang hvælved,
og mod regnens strømme den beskytted. –
Her om sommeraftnerne, når solen
sine sidste gyldne stråler kasted
over byen hen, sig gerne samled
kvinderne med rok og ten til arbejd;
snehvidt lin bedækked deres hoved,
skørtet var af blåt og højrødt vadmel,
og sig slutted til den snævre trøje.
Flittigt hørrens fine tråde spandtes,
medens væverstolens larm fra stuen
blanded sig med rokkens muntre snurren
og de unge pigers glade sange.
Når da stedets præst sig langsomt nærmed,
børnene med deres lege standsed,
for at kysse hånden, som han strakte
ud mod dem, for fromt dem at velsigne.
Højt han agtet var i hele sognet,
og ærbødigt kvinderne sig rejste,
mens med glæde de ham alle hilsed.
Mændene fra mark og enge vendte
efter solens nedgang hjem til byen,
medens aftenklokken venligt kaldte
dem til hvile efter dagens arbejd.
Snart fra hvert et arnested nu røgen
op mod himlens klare blå sig hvirvled,

og i stille glæde dagen endtes
i det hjem, hvor fred og uskyld bygged.
Tiden let henrandt for Grand-Prés bønder,
thi de Gud og deres næste elsked,
og til frygt og avind ej de kendte.
Hverken stænger eller låse fandtes
der hos dem for vinduer og døre,
men hvert hus stod åbent som hvert hjerte.
Ej den rigeste til rigdom kendte,
og den fattigste var rig at kalde.

Ved en kornmark skilt fra byens gade,
nær ved bugten, sås den gamle bondes
Benedikt Fontaines gård at ligge.
Anset og i velstand der han leved
med sit skønne barn, Evangelina,
som hans glæde var og byens stolthed.
Skønt halvfjerdsindstyve år han talte,
var dog kraftige endnu hans lemmer;
lig en eg, hvis krone sneen dækker,
stod han der med sine hvide lokker
og med kinden brun som egeløvet.
Sytten somre bondens fagre datter
kun med barnlig glæde havde hilset;
brunt var hendes øje som gazellens,
og hun ligned den i liv og ynde,
når med lette fjed i høstens dage,
hun med brød og frugt til marken iled,
mens de mørke lokker frem sig trængte
under huen, som dem fængsle ville.

Skøn som vårens blomst Evangelina
var, når flittigt hun i hjemmet sysled;
mere skøn dog, når på helligdagen,
medens klokkerne fra tårnet hørtes,
hun i søndagsdragt med bønnebogen
og sin rosenkrans til kirken vandred.
Men når ud hun kom fra helligdommen,
hvor ved Herrens bord hun nådemidlet
havde fromt og andagtsfuldt modtaget,
og alvorligt nu sit øje sænked,
hun Madonna selv i skønhed ligned;
og når stille hun sig havde fjernet,
hendes billed end for øjet svæved;
som musikken, når den er forstummet,
tit for øret synes end at lyde.

Benedict Fontaines gård var bygget
på en høj, hvorfra der over vandet
viste sig en vid og herlig udsigt.
Nær ved døren, i hvis brune plade
kunstige figurer var udskårne,
stod et vildt kastanjetræ, omslynget
af en vedbendrankes fine grene.
Ad en fodsti man fra højen vandred
ned i haven, og fra denne førte
vejen atter ud i mark og enge.
Bier mellem havens blomster sværmed
ud fra kuberne, som nær ved huset
stod i rækker; over disse bygget
var et træskur, som de huse ligned,

der af rejsende på fjerne steder
ofte ses ved landevejen ligge,
byggede for et Mariabilled
eller fattigbøsser at beskytte.
Længer nede, hvor sig bakken skråned,
brønden gravet var, og bagved denne
stod et vandtrug, som til kvæget fyldtes.
Imod nord, for huset at beskytte
mod en ublid vinters kolde storme,
var så staldene og laden rejste.
Også der et skur man så, hvor ploven,
harven og de brede stærke vogne
stod, de som i høstens travle dage
svært belæsset hjem fra marken kørtes.
Hønsegården med sin lette skare,
lå på samme side, og man hørte
hanen end forkynde morgenstunden
på det samme tungemål, som fordum,
da St. Petrus angerfuld den hørte.
Markens rige grøde laden fyldte;
fra dens loft en snæver trappe førte
op til dueslaget, hvor med kurren
turtelduen om sin elskov talte.
Og højt over dette hanen drejed
helt ustadigt sig for alle vinde.
Roligt leved her i fred med alle,
som med Gud og med sit eget hjerte,
på sin smukke gård den gamle bonde,
mens Evangelina huset styred.

Mangen yngling så fra bønnebogen,
medens salmen blev i kirken sunget,
hen til hende, som var hun den helgen,
der i bønnens stund hans andagt fængsled.
Lykkelig, hvo hendes hånd berørte,
eller sømmen blot af hendes klædning!
Mangen bejler kom til bondegården,
lokket did af hjertets ømme længsel;
dog når sagte han på døren banked,
højt det banked i hans bryst, og modet
ved den kære stemmes lyd ham svigted.
Stundom og i dansens glade tummel,
når musikkens toner håbet vakte,
voved sig en ungersvend at trykke
sagte hendes hånd, mens over læben
fra hans hjerte ordet frem sig trængte.
Men til én kun lytted hun med glæde;
thi fra barndomstiden alt hun elsked
Gabriel, en søn af smeden Hugo
hvis anseelse var stor i landet;
thi på hvert et sted, til alle tider,
folket smedens kunst har holdt i ære.
Benedict var Hugos ven, og gerne
deres børn de med hinanden lode
vokse op som broder og som søster.
Felicien, der både præst og lærer
var i sognet, begge underviste.
Hånd i hånd de sås til skolen vandre,
hvor af samme bog de begge lærte

Herrens bøn og mangen herlig salme;
men når bogen lagdes bort, de iled
hen til smedens værksted, hvor ved døren
med beundring de hans færd betragted.
Med sin stærke hånd de så ham holde
hestens hov, for skoen fast at nagle,
medens glødet nys i ovnens lue,
hjulets skinne lig en ildrød slange,
nær ved ham i aften sås at ligge.
Men om vinteraftnen, når fra smedjen
gennem mørket flammen venligt lyste,
begge gerne ved dens ildsted dvæled,
hvor ved bælgens pusten de sig mored;
og når ilden slukkedes, med blikket
gnisterne de fulgte, medens disse
under latter skolebørn de kaldte.
Mangen gang om vintren med hinanden
i den lette slæde rask de glede
ned fra højen på de frosne marker;
tit i laden de tilsammen fodred
duerne, som uden frygt sig nærmed;
eller dristigt ad den høje stige
op de klavred, til de taget nåede,
for i svalerederne deroppe
stenen at opsøge, som fra stranden
hunnen henter og til reden bringer,
for at ungerne, når de af ægget
kryber frem, ej blinde skulle være.
Men den heldigste kun stundom finder

denne sjældne sten i svalens rede. –

Tiden iled hen, og ikke længer
børn de var; nu Gabriel var blevet
til en yngling, af hvis klare øje
tanken lyste; og Evangelina
til en dejlig kvinde, i hvis hjerte
håbets knop sig folded ud i stilhed.
St. Eulalias sollys blev hun kaldet;
thi om dette landets bønder troede,
at det blomsten bragte til at spire;
og hvor end Evangelina dvæled,
glædens fagre blomster frem hun kaldte,
hendes fjed velsignelse ledsaged.

2

Efterhøsten kom med sine korte,
mørke dage. Hver en sangfugl flygted
fra det kolde nord til fjerne egne,
hvor i sommerdragt naturen smiled,
medens her den sunket var i dvale.
Hyrden kvæget drev fra mark og enge
hjem til stalden; thi de kolde nætter
alt bebuded, at en ublid vinter
snart med strenghed ville sceptret føre.
Kuberne, hvis flittige befolkning,
havde blomstens korte liv benyttet
til at drage sødme af dens bæger,
tømtes nu; dog mangt et skrig forkyndte,
at ustraffet ej den lille skare
plyndre lod sit rige forrådskammer.
Gennem skoven hornets toner gjalded,
som den muntre jæger, lig et krigsråb,
mod de værgeløse fjender sendte.
Alt i magisk-drømmende belysning
her sig viste; havets bølger ikke
skummende mod kysten nu sig brødes,
men så sagte flød, som om naturen
i sin ro de ville ej forstyrre.
Hver en røst i luften og på jorden
dæmpet lød. Sit grønne skrud alt skoven
havde kastet af; kun cedren løfted
end mod skyen stolt sin mørke krone

blandt det gule løv, mens solen syntes
gennem tågesløret mildt at smile
til den tavse jord, som om den loved
snart på ny til livet den at vække.

I den lune stue ved kaminen
gamle Benedict i lænestolen
sad og tankefuld med øjet fulgte
flammen, mens den blussed klart i vejret,
eller kæmped frem sig gennem røgen.
Mangen gammel sang han sagte nynned,
som på Normandiets grønne sletter
havde lydt i længstforsvundne tider.
Nær ved faderen Evangelina
sad ved rokken, som hun flittigt drejed,
for at væverstolen, der i krogen
urørt stod i vintrens korte dage,
atter med det fine spind hun kunne
sætte rask i gang ved vårens komme.
Rokkens snurren sig harmonisk blanded
med den gamle bondes sang, mens uret,
som på væggen hang, med sagte pikken
fyldte pauserne. Da hørtes fodtrin,
som sig døren nærmed: "Det er Hugo,"
udbrød Benedict, "hans gang jeg kender!"
Men Evangelinas hjerte hvisked:
"Det er ham, min Gabriel, som kommer!"
Ind ad døren nu de kære gæster
trådte: "Vær velkommen, mine venner!"
sagde bonden glad; "kom, gamle Hugo,

tag dit vante sæde ved kaminen;
mere hyggelig den i dit selskab
synes mig; en pibe har jeg stoppet
alt til dig; thi når du ret skal føle
hjemme dig, da må dit ansigt lyse
gennem røgen, som når månen skinner
frem af skyen." Venligt smeden svared,
mens han satte sig ved vennens side:
"Benedict Fontaine, til at spøge,
eller til at synge er du altid
oplagt, og jeg munter selv dig finder,
nu, da andre sig med sorger plager
og af mørke anelser forfølges;
lykkelig jeg priser dig tilvisse,"
blev han ved, idet han piben tændte,
som Evangelina havde rakt ham,
"hvis med roligt sind du ser i møde,
hvad en uvis fremtid os vil bringe.
Fire hele dage er forløbet,
siden hine skibe, som fra England
sendtes hid, i bugten anker kasted
med kanonerne mod kysten retted.
Deres sande hensigt ingen kender;
men vi tidsnok ville det erfare;
thi vi alle tilsagt er at møde,
som du ved, i morgen i kapellet,
hvor et budskab man os vil forkynde
fra Hans Majestæt. Ak, mangt et hjerte
frygter, at det uheld os vil bringe."

"Måske disse skibe," bonden svared,
"sendtes i den fredelige hensigt
fra vort land, som Herren har velsignet,
med en høst, så rig som den vist ikke
sås i Storbrittanjen, korn at hente.
Overfyldte er nu vore lader,
og med dem vi gerne kunne dele."
"Hvor du taler!" udbrød smeden heftig,
"byens folk ej tænker så. De mindes
Louisburg og Port-Royal. Alt mange
deres hjem forlod i hast og venter
hist i skoven med bekymret hjerte
gådens løsning. Hvi mon hvert et våben
os frataget blev? man næppe hamren
mig tillod i smedjen at beholde."
Roligt og med smil på læben svared
Benedict: "Langt sikrere vi ere
uden våben her blandt vore hjorder
og omgivet af de høje diger,
som det vilde ocean belejrer,
end i fordums dage vore fædre
vare det, når deres stærke fæstning
kækt mod fjendens angreb de forsvared.
Kongen ej mod fredelige bønder
sende vil en krigsmagt. Thi vær rolig
kun, min ven, og lad ej sorgens skygge
denne skønne aften os formørke,
hvor vi jo kontrakten ville skrive,
for i kraft af loven at forene

vore børn, som længe kærligheden
alt forenet har i sind og hjerte.
Færdig står jo deres lille bolig;
byens raske ungdom den har bygget
af det bedste tømmer; alt forsynet
fadeburet er med fødevarer
og med korn og hø den nye lade.
Snart Leblanc vil med papir og penne
være her. O, lad os derfor glæde
med de glade os." Evangelina
rødmende mod jorden øjet sænked;
men den lykkelige yngling slynged
armen om sin brud, mens bonden åbned
døren, for notaren at modtage.

3

Bøjet lig en åre, som mod strømmen
fremad stræber, bøjet, men ej knækket
var René Leblanc af aldrens byrde.
Ej hans isse skaldet var; men håret,
som var skilt i panden, om hans nakke
hang i lange sølverhvide lokker.
øjet klart og livligt gennem brillen
skued frem, som på den høje pande
gerne op han skød. Hans hustru havde
tyve børn ham født, og ved hans arne
mer end hundred børnebørn sig tumled.
Fire år i krigens tid han havde
tilbragt i et mørkt og skummelt fængsel,
fordi han som Englands ven sig viste.
Klogskab vel med årene han lærte,
men til mistro ej hans hjerte kendte,
og hans sind elskværdigt var og barnligt.
Over alt blandt unge og blandt gamle
gerne man notaren så; thi yndet
var han af enhver i hele landet;
men især dog børnene ham elsked;
thi han dem historier fortalte
om Rødhætten, som af ulven dræbtes,
samt om nissen, der ved nattetide
vander hestene; han og beretted
om det hvide barn, der høres græde
tit ved midnatstid og ingen hvile

finde kan i graven, fordi udøbt
der det lagdes ned. Hvordan man febren
med en edderkop helbrede kunne,
når man i en nøddeskal den gemte,
samt at firekløvren lykke tyded
spøgende han lærte dem og vidste
altid dem at more og fornøje.

Fra sit sæde nu sig smeden rejste,
lagde piben bort og med et håndtryk
hilsed oldingen. "Leblanc", han sagde,
"Du har sikkert rygtet hørt, som alle
her beskæftiger, og kan berette
noget os måske om hine skibe
og om deres ærind!" Dog notaren,
rystende på hovedet, ham svared:
"Rygtet har jeg hørt, men intet ved jeg
dig om skibene og deres ærind
at berette; dog skal deres nærhed
ej mig skræmme som så mange andre,
fred jo hersker over alt i landet
og ej noget ondt vi har at frygte,
såsom intet ondt vi har begået."
"Hvilken snak!" med heftighed nu smeden
udbrød (thi han let blev hidsig) "frygter
du det onde kun, som man med rette
os tilføje kan? I disse tider
hvor jo uretfærdigheden daglig
går i svang, den stærkes ret kun gælder.
Dog notaren ej hans vrede ænsed

og med rolig værdighed ham svared:
"Mennesket vel kan vilkårligt handle,
men kun Gud almægtig er; Hans vilje
lyde må den stærke som den svage;
og Han alt vil lede til det bedste,
når vi bygger kun på ham; thi sine
han forlader ej. Et sagn jeg mindes,
som mig ofte trøsted, da som fange
jeg i Port-Royal var indespærret
i den gamle fæstning, hvor ej solens
lys jeg så i mange, mange dage."

Dette sagn den gamle mand fortalte,
hvergang nogen sig for ham beklaged
over uretfærdighed og misbrug.
"I en stad, jeg ikke længer mindes
hvad den kaldes, stod en billedstøtte
midt på torvet, den af sten var hugget
og retfærdigheden forestilled;
i den venstre hånd den holdt en vægtskål,
og et glavind i den højre. Folket
den med ærefrygt og stolthed skued
ej som kunstværk blot, men som et billed
på den magt, der hersked over landet
og som folk og fyrste måtte lyde.
Himlens fugle deres rede bygged
i de dybe skåle og ej frygted
sværdet, som belyst af solens stråler
blinked over dem; thi retfærd værner
om uskyldigheden. Dog med tiden

folket blev fordærvet. Landets love
snart forvanskedes af onde fyrster,
og retfærdighedens magt ej længer
hersked der. Da hændte det engang sig,
at en kostbar perlesnor blev savnet
i et fornemt hus. En fattig terne,
som forældreløs og uden frænder
stod i verden, af det stolte herskab
mistænkt blev som tyven og for retten
stedet. Hendes hele forhold tyded
på, at hun uskyldig var, men ingen
talte hendes sag, og pigen dømtes
til sit liv ved bødlens hånd at miste.
Dommen blev fuldbyrdet, og på torvet,
foran billedstøtten, hendes hoved
rulled ned i sandet; dog mens ånden
blev af engle ført for Herrens trone,
der en storm sig rejste over byen;
tordnen rullede og lynet ramte
støtten, som til jorden faldt med bulder.
Af dens hånd den tunge vægtskål kastet
blev på pladsen ud; og se, der fandtes
i den ene skål en ravnerede,
hvor det tabte smykke man opdaged,
så at pigens uskyld klart bevistes,
og de dommere, hvis blinde grumhed
en uskyldig havde livet røvet,
nu som mordere for verden stode,
medens pigen vandt en martyrkrone."

Smeden tav; thi skønt Leblancs fortælling
ej ham overtyded, han til gensvar
ingen ord dog straks at finde vidste,
og kun pandens dybe furer viste
at uroligt tankerne sig krydsed
i hans sjæl. Evangelina tændte
lampen nu og den på bordet satte;
fyldte derpå kruset med det stærke
brune øl, som bryggedes på gården,
og som var berømt i hele Grand-Pré.
Men notaren tog papir og penne
op af lommen, satte sig ved bordet
og med sikker hånd nu brudeparrets
navne skrev, samt når og hvor de fødtes.
Hvad til medgift bruden fik, hvormange
får og køer hun til huset bragte,
han nøjagtigt skrev og intet glemte.
Snart kontrakten færdig og forsynet
med et mægtigt segl af bonden lagdes
i hans pult, mens af sin lomme smeden
drog en læderpung, som han notaren
med et venligt nik i hånden trykked.
Denne løfted kruset op og tømte
det på brudeparrets held og sundhed;
bukked derpå dybt, og da han afsked
havde taget fra enhver, han vandred
langsomt bort fra gården, mens de andre
ved kaminen sad en stund i tavshed,
til Evangelina tavlebordet

frem af krogen hented, og de gamle
nu med iver brikkerne på brættet
flytted, medens med alvorlig mine
hvert et træk de overvejed nøje.
Men ved vinduet Evangelina
ved den elsktes side sad og skued
op til himlens stjerner, mens hun lytted
til hans ord. Som lette skygger svæved
skyerne forbi den klare måne,
der en lampe lig, af englehænder
tændt, sin sølvglans over jorden spredte.

Aftnens timer svandt i stille glæde,
og fra tårnet klokken alt forkyndte
hvilens tid, dengang de kære gæster
afsked tog. Men hos Evangelina
Gabriel dog end i døren tøved,
og hans ord i hendes sjæl genlød
som et ekko, da tilsidst fra hende
ynglingen med kærligt favntag skiltes.
Gløderne, som på kaminen brændte,
sluktes nu omhyggeligt, og bonden
langsomt og besværligt op ad trappen
hørtes stige, som til kvisten førte,
hvor hans leje stod. Den unge pige
snart med lette fjed ad samme trappe
iled op, og hendes lyse åsyn
lampens skin i klarhed overstråled,
da med smil på kind sit lille kammer
hun betrådte, og i ensomheden

aftnens rene lykke sig genkaldte.
Simpelt hendes kammer var, men sirligt;
sengen med de bløde uldne tæpper
og det hvide omhæng stod ved siden
af et egeskab med brede hylder;
og på disse lå med omhu ordnet
linned, dækketøj og broget vadmel,
som med kunstig hånd Evangelina
havde vævet. Det var hendes medgift,
som på bryllupsdagen hun sin husbond
ville bringe. Mere værd den havde
i hans øjne end de skønne hjorder,
som dem bonden gav; thi højt i ære
flid og huslighed i landet holdtes.
Måneglansen, som igennem ruden
strømmed ind i kammeret, belyste
hver en genstand, og Evangelina
lampen slukkede. Hun aned ikke,
at i haven hendes hjertes yndling
ensom vandred end med blikket fæstet
på det lille vindue, hvor lampen
hendes billed tydeligt ham viste.
Ikke der den unge piges tanker
hendes ven i nattens stilhed søgte,
skønt hos ham de dvæled; dog ej længer
glæde hendes hele sjæl opfyldte;
men en følelse, som ej hun kunne
sig forklare, lig en dunkel tåge
hendes hjertes rene fryd formørked.

Hurtigt den dog atter svandt som skyen,
der et øjeblik den klare måne
havde skjult for hendes blik, og bønnen,
der fra sjælens dyb mod himlen svæved,
blev en takkebøn, som håbets engel
smilende tilhvisked hendes hjerte.

4

Herligt solen sås den næste morgen
op at stige over Minasfloden,
medens skibene, som lå i bugten,
store fugle lig, med sænkte vinger,
sagte gynged på de blanke vover.
Liv og virksomhed i byen hersked
alt før morgnen sine gyldne porte
havde åbnet, og fra alle sider,
klædt i højtidsdragt, Akadiens bønder
nu sig nærmed Grand-Prés lange gade.
Venligt alle hilste på hinanden,
medens stedse flere, dels i vogne,
dels tilfods ad landevejen vandred
hen til byen, hvor man hvert et arbejd
havde lagt tilside, for på gaden,
som var fyldt med mennesker, at samles.
Nogle sad på bænkene og talte
helt alvorligt sammen, medens andre
under spøg og latter gennem vrimlen
søgte frem at trænge. Hver en bolig
åben stod for gæsterne, og alle
dem beværted med hvad huset yded;
thi hos disse landsbyfolk den ene
altid gerne med den anden delte.
Men hos Benedict Fontaine syntes
gæstfriheden skønnest; thi hans datter
glasset fyldte og det gæsten rakte

med et venligt ord, som hjertet glæded,
medens hendes skønhed øjet kvæged.

Under åben himmel på en grønsvær
mellem havens træer brudebordet
dækket var. Her sad Leblanc med præsten
og den raske smed samt brudens fader,
mens i nogen frastand under træet,
som ved huset stod, den gamle Mikkel,
spillemanden, havde taget sæde.
Morgenvindens milde luftning leged
med hans hvide lokker, og hans ansigt
stråled lig en glød, som mellem asken
skinner frem. Den gamle sang fornøjet
Normandiets velbekendte viser,
og på violinen strøg helt ivrigt,
medens takt han slog med sine træsko.
Lystigt dansede de raske bønder
under havens træer og på engen;
børn og gamle med hinanden svinged
rundt i kredsen sig med spøg og latter,
og det hele var et livligt billed
på uskyldig munterhed og glæde.
Skønnest mellem pigerne var bruden,
Benedict Fontaines fagre datter;
og blandt alle egnens ungersvende
ingen med den lykkelige brudgom,
smeden Hugos søn sig måle kunne.

Formiddagen næsten var henrunden,

da fra tårnet klokkens toner løde,
medens trommeslag fra kysten hørtes.
Til kapellet mændene begav sig
i en hast; men børn og kvinder bleve
på den lille kirkegård, hvis grave
de med egeløv og blomsterkranse
venligt smykkede. Soldater nærmed
nu fra kysten sig kapellets indgang.
Gennem vrimlen de med krigersk holdning
frem marchered og mod flisegulvet
klirrende de blanke våben stødte,
medens atter trommens hvirvler blanded
sig med klokkens fredelige toner.
Snart dog alt blev stille. Døren luktes
og i bange, spændt forventning stod da
bønderne lig tavse billedstøtter.

Af den kreds, som vagten havde dannet,
nu befalingsmanden frem for altret
trådte med en skrivelse i hånden,
der med kongens segl og Englands våben
var forsynet, og som dem han viste,
mens han talte så: "I samlet ere
her på kongens bud. Han stedse Eder
været har en mild og nådig hersker;
men hvorledes I med utak lønnet
har hans godhed, vist samvittigheden
Eder sige vil. Mig er det pålagt,
hans befaling her at overbringe,
og så tungt end dette hverv mig falder,

følelsen for pligten dog må vige,
som mig byder, Eder at forkynde,
at fra denne time Eders huse,
marker, kvæg og andre ejendomme
kronen falder til, samt at fra landet
bort I føres skal til andre egne.
Gid som tro og brave undersåtter
der I leve må! I mine fanger
er fra nu, thi det er kongens vilje!"
Som når på en sommerdag, hvor himlen
nys var klar og solen venligt skinned
pludselig en uvejrssky sig viser,
og en hagelbyge bondens ager
ødelægger, medens hjorden stræber
i sin angst af stalden ud at bryde,
sådan ramte nu Akadiens bønder,
midt i deres ro, befalingsmandens
grumme ord. Et øjeblik de stod der,
tavse, som om end det tunge budskab
ej de fatted ret; men snart der hørtes
vilde jammerskrig med trusler blanded,
og mod døren hen de alle styrted
i fortvivlelse; men ak, forgæves
på at flygte de forsøgte. Døren
låset var og hver en udgang spærret.
Klager og forbandelser genløde
i de høje hvælvinger; ved altret,
hvor til bøn sig fordum folket samled,
nu forbitret bønder og soldater

sig til kamp beredte. Blandt dem alle
smeden raged frem, som når på havet
blandt de vilde bølger sig en planke
hæver. Armene han slog i vejret,
mens af harme blussende han råbte:
"Ned med Englands grusomme tyranner!
Ned med disse fremmede, som ville
os fra hjem og fædreland fordrive!"
Men et kolbeslag, der smeden ramte,
standsede hans tale og ham kasted
blødende på kirkegulvets fliser.

Midt i stridens tummel sakristiet
åbnedes, og med alvorlig mine
Felicien for alteret fremtrådte.
På hans vink den vilde larm sig lagde,
og ærbødigt mængden veg tilbage,
da med kraftig røst den ædle olding
talte så: "Hvad er det, mine venner!
som jeg her må se? Har vanvid grebet
Eder alle og i mørke hyllet
sjæl og sind? Jeg levet har blandt Eder
i halvtredsindstyve år; i gerning
som i ord jeg stedse Eder lærte
Gud at frygte, kongens bud at lyde
og at elske næsten. Ak, er dette
frugten af mit arbejd, mine bønner
og formaninger, at Herrens tempel
I vanhelliger med voldsomheder,
som på had og hjertets ondskab tyder?

Se, hvor Frelseren fra korset skuer
ned til Eder! hvor han blikket fæster
kærligt og medlidende på Eder,
medens læben hine ord gentager:
"O, tilgiv dem fader, thi de vide
ikke hvad de gøre!" Lad os bede
samme bøn i denne tunge time,
hvor så pludseligt i nød og jammer
os et uretfærdigt magtbud styrter;
ja, vi bede vil: "Tilgiv dem fader,
thi de vide ikke hvad de gøre!"
Og med rørte, angerfulde hjerter
grædende Akadiens bønder knæled
ned og bad: "O tilgiv dem, vor fader!"

Derpå fulgte aftensangen. Præsten
messen læste fuld af hellig andagt,
medens folket menneskenes grumhed
glemte ved at løfte sine tanker
op til Gud med ydmyghed og tillid.
Rygtet var imidlertid til byen
trængt, om hvad der i kapellet havde
hændet sig, og børn og kvinder løber
nu fra hus til hus med gråd og klage.
Længe stod Evangelina ene
i sin faders husdør. Hun med hånden
øjet imod solens stråler søgte
at beskytte, medens fuld af længsel
hun fra højen ned mod byen skued,
hvor i aftenskæret hver en hytte

stråleklædt for hendes blik sig viste.
Alt for længe siden hun på bordet
havde spredt den hvide dug, og honning,
øl og hvedebrød samt nylig kærnet
smør og fåreost i sirlig orden
stillet frem derpå; hun også havde
på sin faders plads ved bordet rykket
lænestolen hen, og nu ved døren
længselsfuldt hun sine kære vented.
Stedse dybere sig solen sænked
ned mod havet, medens lange skygger
havens træer over engen kasted.

Ak, Evangelina! I dit hjerte
også glædens sol for sorgens mørke
vige skal; men Herren dig vil skænke
tro og håb, hengivenhed og tålmod,
og af kærlighedens rige kilde,
vil på vejen gennem livets ørken
mod og kraft evindelig du øse!

Ensomheden ej den unge pige
længer kunne bære, og hun iled
ned til byen, hvor de bange kvinder
venligt at berolige hun søgte.
Snart til deres huse hjem de vendte,
og de trætte børn til hvile lagde,
medens bag en tåge solen skjulte
sine sidste stråler; som profeten
fordum, da han ned fra Sinaibjerget

steg, sit ansigt med et slør tilhylled.

Kirkeklokken alt sin afskedshilsen
dagen sendte, da Evangelina
gennem mulmet til kapellet vandred;
men forgæves over alt hun lytted;
i den store bygning var der stille
som i graven, og af angst og smerte
overvældet: "Gabriel!" hun råbte,
skælvende; men ingen hende svared,
og den samme dybe tavshed hersked
blandt de levende, som hos de døde.
Til sin faders tomme bolig vendte
langsomt hun tilbage. På kaminen
ilden udbrændt var og aftensbordet
urørt stod; uhyggeligt og øde
huset var, og mangt et skrækkebilled
fantasien frem for blikket maned,
indtil fra den store, tomme stue
ængstelig Evangelina flygted
op ad trappen til sit lille kammer.
Hun i nattens stilhed regnen hørte
dryppe fra kastanjetræets grene,
som mod hendes vindu ud sig strakte;
lyn på lyn igennem mørket blinked,
medens tordnens rullen hende minded
om, at Gud alene magten ejer.
Hun Leblancs fortælling sig genkaldte,
og i tillid til at Himlens herre
om den svages ret på Jorden værner,

sødt hun slumred til den næste morgen.

5

Fire gange solen nu var stegen
over Grand-Pré op og atter dalet
ned bag bjergene. Den femte morgen
kvinderne på store vogne læssed
deres husgeråd, og ned mod bugten
med bedrøvet sind i tavshed droge.
Mangengang på deres vej de standsed,
for endnu et vemodsblik at kaste
på den elskte plet, før højen ganske
den for øjet skjulte. Sorgløst vandred
børnene ved deres mødres side,
drev på okserne og hjalp hinanden
deres legetøj og meget andet,
som dem kært og vigtigt var, at bære.
Over engene de skyndsomt vandred
ned til flodens munding, og ved stranden
deres sager stabled op med møje
i det dybe sand, hvor hver en genstand,
flyttet fra det sted, hvor uforstyrret
den i år og dage havde stået,
helt forandret sig for blikket viste.
Hele dagen vognene fra byen
sværtbelæssede til stranden kørte;
hele dagen skibene fra kysten
godset hente lod i lette både.
Efter middag trommen hørtes lyde
fra kapellet, og de bange kvinder

didhen iled med bekymret hjerte.
Ved den åbne indgang så de vagten
stillet op, og nu de fangne bønder
trådte ud og vandred frem iblandt dem.
Som i fordums dage pilegrimmen
fra sin hjemstavn gik til fjerne egne,
og med sang og bøn at styrke søgte
sig på vandringen, sålunde droge
nu fra deres hjem Akadiens bønder
under fromme sange ned til stranden.
Forrest i det lange tog de unge
gik; med bævende men klare stemmer
sang de: "Hjælp os, Herre! Se vi beder
tillidsfuldt til dig i nød og smerte;
skænk på denne dag os mod og styrke,
lær med tålmod korset os at bære!"
Og de gamle mænd, som toget slutted,
som og kvinderne, der stod ved vejen,
andagtsfuldt den samme sang istemte.
Himlens fugle deres kvidren blanded
med de bløde toner, medens solen
mildt de landsforvistes vej belyste.

Ved et gærde stod Evangelina.
Sorrigfuld, men rolig dog og fattet,
der hun vented til sig toget nærmed
og sin Gabriel hun så; med tårer
i hans favn hun iled og sit hoved
støtted mod hans bryst, idet hun hvisked:
"Mod, min Gabriel! O, når vi elsker

trofast blot hinanden, intet uheld
os vil møde, som vi ej forenet
kunne bære." Smilende hun sagde
disse ord; men pludselig hun standsed,
thi den gamle Benedict sig nærmed.
Ak! hvor fandt hun oldingen forandret!
Bleg og hul hans brune kind var blevet,
og den tunge sorg til jorden syntes
ham at bøje. Men Evangelina
modigt smerten at bekæmpe søgte;
om sin faders hals hun armen slynged
og ved barnlig ømhed ham husvaled,
som med ord hun ikke trøste kunne.
Langsomt toget fremad sig bevæged,
til det stranden nåede, hvor forvirring
hersked snart; thi uden valg og orden
mænd og kvinder, børn og gamle stødtes
ned i bådene. Her blev en hustru
fra sin husbond skilt, og her en moder
søgte jamrende sit barn, der strakte
armene fra båden ud mod hende.
Ud af bugten Gabriel alt sejled
på det ene skib, før på det andet
smeden kom ombord, mens fra den elskte
skilt Evangelina end på kysten
til sin fader sig fortvivlet klynged.
Ej det halve værk var endt, da solen
daled og forvirringen ved mørket
end forøgedes. Fra landet strømmed

bølgerne til havets dybe leje,
og en hvidgrå stribe mellem stene,
sand og søgræs deres vej betegned.
Længere tilbage – lig en krigshær
efter slaget på sin vej til hjemmet –
søgte de tilbageblevne bønder
mellem vogne, husgeråd og pakker
nu et natteleje, trindt omgivne
på den ene side af det mørke
vildt oprørte hav, mens på den anden
vagten gjorde flugten dem umulig.
Oceanet løfted op sin dybe
stærke røst, og op mod kysten kasted
mangen båd, som kæntret var i stormen,
medens hjorderne fra marken vendte
hjem til stalden og forgæves lytted
efter hyrdens velbekendte stemme.
Stilhed hersked i den tomme landsby,
aftenklokkens toner var forstummet,
ingen røg mod himlen mer sig hvirvled,
intet lys igennem mørket skinned.

Men ved stranden tændtes bål af spåner,
samled mellem vragene, som bølgen
havde kastet på den lave strandbred.
Ilden kun belyste sorrigfulde
mørke skikkelser og jammerscener,
medens nu som fordum præsten vandred,
om blandt sine sognefolk, og kærligt
de bedrøvede at styrke søgte.

Bedende, velsignende han dvæled
hos de sørgende med trofast hjerte,
og med samme iver som i fordums
glade dage, her sit kald han røgted.
Snart ved flammens skin Evangelina
ved sin faders side han opdaged.
Benedict Fontaine kun en skygge
syntes af den før så raske olding;
dødt og udtryksløst var bondens åsyn
lig en skive uden tal og viser,
og forgæves ham Evangelina
søgte ømt at trøste og oplive;
intet ord han talte, ej han rørte
sig, men kun med stive, brustne blikke
ufravendt i bålets flammer stirred.
"*Benedicite!*" med afbrudt stemme
præsten hvisked; mer han sige ville,
men ham ordet svigtede ved dette
sorgens billed, og i tavshed lagde
sine hænder han på pigens hoved,
mens det tårefyldte blik han løfted
op mod stjernerne, som uforstyrret
vandred frem på himlens hvalte bue
og de dødeliges nød ej ænsed.

Præsten ved Evangelinas side
satte sig, og sine tårer blanded
med den unge piges. Se, da farved
pludselig den dunkle nattehimmel
blodrød sig, som fordum, når i vrede

retfærds stærke gud mod lastens sønner
slynged sine lyn. I vesten rejste
flammesøjlen lodret sig i vejret;
stedse bredere den over byen
strakte sig, og skibene på havet,
skov og enge med sit frygtelige
skin oplyste. Snart en kulsort røgsky
sig for blikket viste, lig en mægtig
kæmpe, der sin arm at slynge syntes
om den røde lue. Vældigt stormen
bruste frem, og på de stærke vinger
rask fra tag til tag den ilden førte,
indtil røg og flamme om hinanden
hvirvled sig i vilde flugt, og branden
rased over alt. Forfærdet skued
dette rædselssyn de landsforviste,
og et skrig, så fuldt af navnløs jammer,
som kun fra det sønderknuste hjerte
frem det trænger, lød igennem luften:
"Ak, vort kære Grand-Pré vi ej mere
skal genfinde!" de ulykkelige
klaged, medens de med våde blikke
så på flammehavet, der ustandset
og ustandseligt sig fremad bølged.
Højt i hønsegården hanen galed,
thi den morgnens lys at hilse troede.
Hundene, som deres herrer savned,
hyled ængsteligt, og gennem larmen
sælsomt-vilde, skrækkelige toner

hørtes, der med rædsel sjælen fyldte;
som når på de vidtudstrakte stepper
ved Nebrascos bredder, bøffeloksen
vandringsmanden med sit brøl forskrækker,
medens hinden fra sit leje farer
og til skovens indre fly'r forfærdet.
Det var kvæget, som en udvej søgte
gennem flammerne, der trindt omspændte
stalden, medens over hegn og gærder
hestene, af larmen skræmmed, fo'er
fnysende afsted i vild forvirring.

Præsten ved Evangelinas side
dvæled end, og begge så i tavshed
på det skuespil, der hvert et hjerte
greb så smerteligt; men da de vendte
atter sig til Benedict, der målløs
havde siddet, ak! da var han sunket
livløs om i sandet; sjælen stille,
uden kamp var fra sin bolig flygtet
til et bedre hjem. Fra jorden sagte
Felicien den dødes hoved løfted;
men Evangelina, overvældet
af den tunge sorg, til jorden segned
med et jammerskrig. I mange timer
hun bevidstløs som i dødens dvale
lå; og da hun atter øjet åbned,
havde folket sig om hende samlet,
og de blege skikkelser bedrøvet
så på hende, thi de alle delte

hendes smerte. Branden end oplyste
hele egnen, og den mørke himmel
farved med sit skær. Endnu ej ganske
sine sanser mægtig, pigen troede,
dommedagens rædsler alt at skue,
indtil præstens velbekendte stemme
hendes øre nåede: "Lad ham hvile
her ved stranden," han til folket sagde,
"når engang en bedre fremtid fører
os fra fjerne, ubekendte egne
til vort elskte fødeland tilbage,
vi hans kære støv på kirkegården
vi nedlægger og hans gravhøj smykker
med et kors." Sålunde præsten taled
dybt bevæget; og på nøgne strandbred
bonden jordet blev. Som fakler tjente
luerne; og ingen klokker løde,
dengang liget ned i graven sænktes;
men da præsten fuld af andagt læste
messen for den døde, havet blanded
sine klagetoner med den dybe
vemodsfulde sang. Mod kysten atter
bølgerne ved dagens komme strømmed,
og påny de lette både førte
ud til skibene de landsforviste.
Snart det sidste fartøj ud af bugten
gik for fulde sejl, og i Akadiens
skønne land kun rygende ruiner
og en grav ved stranden blev tilbage.

Anden afdeling

1

Mangt et år var svundet siden branden,
som det skønne Grand-Pré ødelagde,
medens folket fra Akadiens kyster
førtes bort til ubekendte egne,
landsforvist, som aldrig før i verden
fra sin hjemstavn noget folk forvistes;
thi fra deres land ej blot, men også
fra hinanden man Akadiens bønder
grusomt havde skilt; som vinterstormen
sneen, der fra himlen falder, spreder
vidtomkring på jordens overflade.
Uden frænder, uden hjem de droge
søgende fra sted til sted, fra nordens
kolde himmelstrøg til sydens varme,
tunge luft; fra havets golde kyster
til de lande, hvor i evig skønhed
våren smiler. Over alt de søgte
deres kære, for med dem at bygge
sig et hjem. Dog brast af sorg og længsel
mangt et hjerte på den tunge vandring,
og ej længer da et hjem og frænder,
men ikkun et hvilested begærte
de landflygtige med bitter smerte.
Mangen mosbegroet gravsten minder
end om deres sørgelige skæbne.
Længe sås iblandt dem, blid og stille,
tålmods engel lig, en kvinde vandre.

Ung og skøn hun var; men ak, for hende
livet alt sin ynde havde mistet,
og en ørken lig, hvis vej betegnet
var med deres grave, som før hende
havde lidt og vandret der, det viste
sig for hendes blik; thi håbets fakkel
ikke længer hendes sti belyste.
I det fjerne kun hun havde skuet
livets sommerdag; thi sorgens tåge
hendes glade ungdoms lyse morgen
brat i natligt mørke havde hyllet.
Hjertets smertelige længsel hende
ingen hvile finde lod, og aldrig
på det samme sted hun længe dvæled;
men sin frugtesløse søgen stedse,
fuld af uro, hun på ny begyndte.
Stundom hun på kirkegårde vandred
om iblandt de dødes mindesmærker
og på hver en gravsten navnet læste;
eller på en høj, der var betegnet
med et kors foruden navn, sig satte
i den tanke, at dens tavse gemme
længe alt måske den elskte skjulte,
medens hun med dyb og håbløs længsel
ham forgæves her på Jorden søgte.
Mangengang et rygte hende nåede,
ubestemt og dunkelt, lig en skygge,
der sig flygtigt i det fjerne viser,
som på ny det sunkne mod oplived

og da fremad atter hende lokked.
Stundom også hun en landsmand mødte,
som den elskte havde set; dog var det
langt fra hende og for længe siden.
"Gabriel," det hed, "jeg med sin fader
truffet har på stepperne, hvor begge
længe alt som jægere har levet."
Andre havde i Louisiana
Gabriel på vejen mødt, og mente,
at han der sin fader havde fundet:
"Kære barn, hvi vil på ham du vente,"
sagde de til hende, "og kun drømme
om et gensyn, der måske på Jorden
ej forundes dig? Iblandt os findes
mangen vakker ungersvend, hvis hjerte
slår så varmt som Gabriels for sandhed,
dyd og ære, og som sig kan måle
med din tabte ven i mandig skønhed.
Se, her er Baptist Leblanc, den yngste
af notarens sønner; han dig elsket
har i mange år og gerne ofred
livet for din lykke. Skænk din hånd ham
og vær atter glad. Du er for fager
til at sørge livet hen og blive
til en gammel mø." Dog pigen svared
venligt, men bestemt: "Det er umuligt!
Hvor mit hjerte er, må hånden følge;
ej de skilles kan; thi kun når hjertet
hånden leder, kærligheden lyser,

solen lig, på livets vej og kalder
blomster frem, selv af den golde jordbund."
Præsten, hendes ven og skriftefader,
derpå sagde kærligt: "Det er Herren,
som, o datter, disse ord på læben
dig har lagt! tro ikke, at dit hjerte
øder bort sin kærlighed forgæves
på et væsen, som sig ej kan glæde
ved dens fylde. Kærligheden aldrig
ødes bort. Når et beslægtet hjerte
ej dens kilde kan berige, flyder
til sit udspring atter den tilbage;
og hvad her den ydet har, skal hisset
den modtage. Derfor bær med tålmod,
nu som før, dit savn og bliv dit løfte,
kærlighedens løfte, tro. Du finder
ej måske på Jorden ham, du søger;
uransagelige Herrens veje
er jo dog. Men han, som i sin visdom
korsets byrde på din skulder lagde,
under prøvelsen dit mod vil styrke,
indtil ånden, helliggjort og lutret,
kaldes til en evig, salig glæde!"

Og Evangelina gerne lytted
til hans tale, og sin vandrings møje
skyed ej. Hun tit i drømme hørte
sangen, som med bølgens klage blandet
havde lydt, da på den fjerne strandbred
hendes fader ned i graven sænktes.

Men imellem hine sørgetoner
lød en røst, som trøsted og husvaled
hendes hjerte, medens søvnens engel
tåren fra det trætte øje kyssed.

Lad endnu en liden stund os følge
hende på den vej, hvis skarpe torne
ofte sårer hendes fod. Vi kunne
ej på hver en sti ledsage hende
gennem årenes den lange række.
Men som vandringsmanden stundom følger
bækkens sagte løb, og snart sig nærmer,
snart sig fjerner og dens rislen hører,
skønt hans blik ej længer den opdager,
vi ved musens hjælp Evangelina
til sin vandrings mål ledsage ville.

2

Det var sommer; al naturen smiled,
som om ved sin egen rige skønhed
den sig fryded. Aftensolen kasted
sine stråler over Mississippis
sølvblå vover, mens en båd, hvis årer
førtes af akadiere, Ohios
kyst sig nærmed. Som når ved et skibbrud
medens oceanet vraget sluger,
af besætningen en del sig frelser
på de løste planker, og da stundom
atter mødes på en fremmed strandbred,
De landflygtige i fjerne egne
havde mødt hinanden, og forenet
ved den samme tro, den samme skæbne
og det samme sprog, de til hinanden
havde sluttet sig. På båden fandtes
mænd og børn og kvinder, som af håbet
eller af et uvist rygte ledet,
søgte deres søskende, forældre
eller frænder. Med de landsforviste,
som ej noget hjem på deres vandring
havde fundet end, Evangelina
draget var, og hendes ven og støtte,
Felicien, den unge pige fulgte.
Langs med vilde, skovbeklædte kyster
dag for dag de sejled, og om natten
sig omkring et bål på bredden lejred.

Mellem grønne øer, hvor sin stamme
kokostræet løfted stolt i vejret,
de med strømmen fulgte, indtil atter
flodens løb dem til laguner førte,
hvor i brede striber glimmersandet
skinned frem, og hvide pelikaner
sig i flokke samlede ved kysten.
Landet nu blev fladere, og skønne
skyggefulde haver, som omgav de
rige boliger, for blikket viste
langs med bredden sig; thi de sig nærmed
landene, hvor somrens herredømme
aldrig for den strenge vinters viger,
og hvor mellem dunkle myrtelunde
floden slynger sig, indtil mod østen
med en mægtig bøjning den sig vender.
Dog ej længer båden strømmen fulgte,
men ved landet drejed af og sejled
langs med kysten, hvor de sagte bølger,
lig et sølvnet mellem siv og buske
spredte sig. Cypressen sine grene
over vandet strakte og en hvælving
dannede, hvor lette sommervinde
med de lyse vedbendranker leged,
som omslynged stammerne og vajed
gennem luften, som når i en kirke
bannere de gamle mure smykker.
Stilhed hersked rundtomkring, kun afbrudt
stundom af en hejres skrig, når denne

til sin rede fløj ved solens nedgang;
eller af en ugle, som med klage
hilste månens lyse glans, der stråled
over bølgerne, og buegangen,
af cypressers dunkle stammer dannet,
venligt med sit milde skin oplyste.
Lig et drømmebilled hver en genstand
for de landsforviste sig fremstilled;
alt dem fremmed syntes, og forundring,
som sig med vemodig smerte blanded,
sjælen greb og af dens dyb fremkaldte
følelser, som de forgæves søgte
at bekæmpe, skønt de uforklarligt,
lig en uset fare, hjertet ængsted.
Som mimosen sine fine blade,
alt før den berøres, sammentrækker,
når en ublid hånd sig planten nærmer,
stundom også hjertets fibre krymper
sig for skæbnens slag, selv før det rammes
af den hånd, som knuse skal dets lykke.
Men Evangelinas hjerte følte
sig oplivet ved et venligt billed,
som for hendes øje stod, og smiled
mildt til hende gennem måneglansen:
Det var tanken, som i sjælen leved,
der for hendes blik sig flygtigt viste.
Gabriel jo under disse skygger
havde vandret, og hun nu sig nærmed
med hvert åreslag ham mer og mere.

Manden, som ved roret sad, sig rejste
fra sit sæde og for munden satte
hornet, for ved dette at opdage,
om ej nogen på de dunkle vande
nu som de, i nattens stilhed sejled.
Vildt igennem buegangen løde
tonerne og dybt i skovens gemme
hver en sangfugl af sin slummer vækked,
mens et ekko lød fra alle sider
og sig atter i det fjerne tabte.
Dog ej nogen røst på tegnet svared,
ingen lyd den dybe tavshed afbrød,
som, en byrde lig, på sjælen tynged.
Fredeligt Evangelina slumred,
mens de raske bønder fremad roede
i den dunkle midnatsstund, og ofte,
når en stund de tavse havde siddet,
tiden korted med en gammel vise,
som de mangen gang i fordums dage
sang, når de på deres lette både
ved Akadiens grønne kyster sejled.
I det fjerne vilde stemmer hørtes,
som på nattevindens mørke vinger
førtes hid og sig med sangen blanded,
mens den grumme alligator søgte
ved sin gråd de rejsende at lokke.

Næste morgen fra de dunkle skygger
ud de sejled, og for deres blikke

sig Atchafalaja-søen viste.
Hvide liljer sig på vandet gynged,
når dets glatte flade åren kløved,
mens i al sin skønhed lotusblomsten
løfted højt sin rige gyldne krone,
og magnolien sin søde vellugt
spredte trindtomkring. I middagsstunden
atter skyggen kølighed dem yded,
mens ved kysten sagte frem de glede,
og blandt øerne, hvor rosenhække
og orangetræer blomstred, valgte
sig den skønneste til rolig hvile.
Årerne de lagde nu, og båden
ved et piletræ, som stod ved bredden,
surred fast, for på den bløde grønsvær,
trætte af den lange rejses møje,
trygt at slumre i de tætte skygger.
Cedrens krone over dem sig hvælved,
og slyngplanter fra de høje grene
ned til jorden nåede og en stige
dannede, lig den, som Jacob skued
i sin drøm. Men englene, der svæved
op og ned, var himlens lette fugle,
som fra gren til gren fornøjet hopped,
mens Evangelina under træet
slumred sødt og atter så det billed,
som, belyst af månens klare stråler,
den forladtes hjerte havde trøstet.
Himlens glans for hendes blik sig åbned,

og hvert savn, hver dyb og håbløs smerte
for de lyse drømme måtte vige,
som med glæde hendes sjæl opfyldte.

Mellem øerne sig hurtigt nærmed
nu en lille båd, af stærke arme
fremad roet over søens klare,
glatte flade. Imod nord den styred;
thi dens raske mandskab ville drage
til de lande, hvor ved flodens bredder
bæveren sin hytte kunstigt bygger.
Ingen dog sin åre kunne bruge
som en yngling, der med blege kinder,
tavs og tankefuld iblandt dem dvæled.
Vildt de mørke lokker om hans hoved
hang, og dybe mærker sorgen havde
i den unge jægers åsyn præget:
Det var Gabriel, hvis sjæl af længsel
og af håbløs venten træt, kun glemsel
for sit tunge savn at finde søgte.
Snart mod vest, for på de vilde stepper
sig ved jagtens tummel at bedøve,
snart mod øst han drog, men hvad han søgte,
ikke der han fandt; thi hendes billed,
som han elsked med et trofast hjertes
hele varme, over alt ham fulgte;
og skønt håbet fra hans sjæl var flygtet,
stundom til dets stemme dog han lytted,
og fra sted til sted den villigt fulgte.
Jægerne på deres lette fartøj

sejled rask forbi, og ej bemærked
båden, som blandt sivet skjult ved kysten
lå, mens roligt dens besætning slumred
i det bløde græs, og ikke hørte
åreslagene, der snart sig tabte
i det fjerne. Ak, Evangelina!
Hvorfor vække kærlighedens engel
ej dig af den alt for trygge slummer?
Hurtigt båden atter var forsvundet,
lig en sommersky, der flygtigt viser
sig på himlens blå; og nu først vågned
de landflygtige af deres slummer.
"Fader Felicien," Evangelina
sagde til sin gamle ven, "jeg atter
om min Gabriel har drømt og sikkert
tror, at i min nærhed nu han dvæler.
Har en engel mig det åbenbaret,
eller er det kun mit hjertes længsel,
som min elsktes billed frem har manet?
Ak, du smiler over mine drømme,"
hun tilføjed rødmende, "og kalder
dårlig overtro måske mit glade,
tillidsfulde håb; thi uden mening
for dit øre vist min tale lyder."
Dog med smil på læben præsten svared:
"Barn, ej uden mening er din tale;
thi når ordet frem af sjælens dybde
trænger, det lig bølgen vil forråde
om en sikker undergrund den gemmer.

Tro kun tillidsfuldt på hjertets stemme
og på det, som verden dårskab kalder.
Gabriel er sikkert i din nærhed;
thi ej langt herfra ved Teches bredder
stæderne St. Maurus og St. Martin
er jo byggede, og der din brudgom
atter du med glæde skal genfinde.
Der skal også hyrden atter samles
med sin hjord, som ham sålænge savned.
Skønt er landet med dets grønne sletter
og de rige haver, hvor med blomster
jorden er beklædt, mens gyldne frugter
smykker træerne, og himlen hvælver
sig i evig klarhed over skovens
høje stammer. De, som stedet kender,
det Louisianas Eden kalder."

Og opmuntrede ved præstens tale,
som de alle lytted til med glæde,
de til båden atter sig begave
og forlod så øen. Stille aftnen
nærmed sig; en venlig luftning kruste
bølgerne, mens søens klare vande
sås i aftensolens skær at gløde,
trindt omgivne af det skønne landskab.
Båden sagte over bølgen svæved;
men Evangelina alt i tanken
havde nået sin rejses mål; thi håbet
atter hendes hele sjæl oplived;
og i kærlighedens stråler glødede

hjertets følelser, som havets bølger
i den lyse, milde sommeraften.
Mellem buskene den vilde due
sagte kurred, medens den sig gynged
på de tynde grene, som mod vandet
bøjed sig; og fra de nære skove
fuglestemmer gennem luften hørtes
som i vekselsang, hvor sorg og vemod
sig med glædens jubeltoner blanded.
Snart en enkelt sanger lod sig høre,
som med sine klager luften fyldte,
indtil alle stemmer sig forened
i et kor, til hvilket land og bølge
tavst-beundrende at lytte syntes.
Og med hjertet fuldt af glad forventning
nu akadierne på deres fartøj
langs med Teche-flodens rige bredder
hurtigt fremad sejled. I det fjerne
sås en stad, som sine tårne løfted
stolt mod skyen. Blomsterklædte enge
sig for øjet viste; hjorder græssed
på den grønne kyst, og jægerhornets
muntre toner over vandet gjalded,
medens fra en bygning i dets nærhed
sig en røgsky op mod himlen hvirvled.

3

Nær ved kysten mellem høje ege,
om hvis stammer lyse ranker slynged
deres grene, sås en venlig bolig,
trindt omgivet af en blomsterhave,
som den klare luft med vellugt krydred.
Huset bygget var af tømmer, hugget
af cypressens ranke, hårde stamme,
og med flid og omhu sammenføjet.
Taget, som var bredt og lavt, på piller
hviled, der af clematis og roser
tæt omslynget, en veranda danned,
hvor en sværm af bier lystigt surred
mellem blomsterne. I haven bygget
var et dueslag, og dunkle myrter
overskygged dette kærlighedens
vanlige symbol, hvor skinsyg vrede
ofte dog med elskovs lyst sig blander.
Stilhed hersked i den hele bygning,
som i skygge lå; thi solens stråler
ej formåede sig vej at bane
gennem egenes de tætte kroner.
Bagved huset løb fra havelågen
mellem myrtebuskene en fodsti
ud til rige, vidtudstrakte enge,
hvor i broget skønhed tusind blomster
smykkede med duggens perler skinned.
Og blandt disse stod i kraftig højde,

fuldt af modne frugter, figentræet,
lig en kæmpe blandt en børneskare.

Ad en sti, som fra den nære kratskov
til de blomsterklædte enge førte,
red i lædertrøje, korte støvler
og gamascher, med den stærke sadel
spændt lig spaniernes, en kraftig olding.
Bredt og fyldigt var den gamles åsyn,
som, beskyttet af en spansk sombrero,
på det fredelige landskab skued
med en ejers veltilfredse mine.
Rundtomkring på engen skønne hjorder
sås at græsse, som den stille aftens
kølighed, der sig fra flodens vande
over landet spredte, roligt nøde.
Langsomt nu den gamle rytter hornet,
som han i et bånd omkring sin skulder
bar, for munden satte, og dets stærke,
klare toner gennem luften sendte.
Pludselig af græsset kvæget løfted
sine lange, glatte horn, så hvide
som det skum, der sig på havet viser.
End et øjeblik sig hjorden roligt
så omkring og derpå over engen
styrtede med brøl, indtil en støvsky
i det fjerne den for blikket skjulte.

Da sit hjem nu husets ejer nærmed
sig, Evangelina ham med præsten

kom i møde. Fra sin hest den gamle
hurtigt sprang og glad forbavset iled
hen mod gæsterne med åbne arme.
Da hans åsyn disse så, de Hugo,
Grand-Prés fordums smed i ham genkendte,
og med glæde nu hans glade hilsen
de besvared. Til den smukke have
Hugo sine kære gæster førte,
og med dem sig på en mosbænk satte,
hvor de svar og spørgsmål uden ende
veksled med hinanden, ofte afbrudt
ved forundringens og smertens udbrud,
eller ved omfavnelser og håndtryk.
Men da hjertets følelser i talens
raske strøm en stund sig havde udgydt,
tavs og tankefuld Evangelina
atter sad; thi Gabriel, som længe
fuld af uro alt hun havde ventet,
ikke kom endnu, og ængstelige,
mørke anelser påny fortrængte
håbet af det længselfulde hjerte,
medens øjet sig med tårer fyldte,
som forgæves hun at skjule søgte.
Med forlegen mine smeden stirred
op mod skyerne, thi pigens tanker
let han gættede; den lange tavshed
dog til sidst han afbrød med det spørgsmål:
"Hvis Atchafalaja-søens bredder
I har fulgt, hvorfor mon I da ikke

mødte Gabriel, som på sit fartøj
nylig bort fra denne kyst er draget?"
Skælvende den unge pige udbrød:
"Draget bort herfra! – ak, er han borte!"
Og ved disse ord på Hugos skulder
hun sit hoved lagde, medens hjertet
gav sig luft i gråd og bitter klage.
Endelig med afbrudt stemme smeden
sagde: "Kære barn, vær ej bedrøvet!
Dårligt det af Gabriel tilvisse
handlet var at drage bort, og lade
ene mig med høsten og de store
hjorde, som til dagligt tilsyn trænger.
Men hans længsel efter dig urolig
gjorde ham, og skilt fra dig ej længe
på det samme sted han kunne dvæle.
Stedse ene kun på dig han tænkte,
medens mørk og tavs han blandt os vandred,
eller når han sine læber åbned
stedse kun om dig han ville tale;
indtil endelig han ked af alle
og af alt, ja selv af mig, hans fader,
den beslutning fattede, til staden
Adajos at drage, for at handle
der med spanierne om får og muldyr.
Derfra med indianerne han drager
til Ozarkos bjerge, for ved floden
bæveren at fange og at jage
ræven i de store, vilde skove.

Derfor vær kun rolig; først i morges
drog han bort herfra, og vi vil følge
flygtningen, som ej kan være sejlet
langt endnu, thi vind og strøm har været
ham imod. Med morgnens første stråler
vi os ruste vil og ham opsøge,
for til hjemmet atter ham at føre."

Smeden afbrudt blev af glade stemmer,
som fra havens indgang lød, og løftet
højt på stærke arme, gamle Mikkel,
spillemanden, nu for dem sig viste.
Længe alt ham Hugo havde huset
i sin bolig, og den muntre olding
søgt og yndet var af landets ungdom,
som hans gamle viser gerne hørte,
og som et triumftog nu, forstørret
ved akadierne, der kom fra stranden,
havde dannet. "Længe leve Mikkel!
Længe leve skjalden fra Akadien!"
råbte de, mens gennem havedøren
de sig nærmed vennerne, som glade
hilste oldingen, og kære minder
sig med ham genkaldte, medens Hugo,
henrykt over synet af så mange
gamle venner, mænd og kvinder favned,
mens han græd og jubled i sin glæde.

Til sin bolig nu dem smeden førte,
viste dem den smukke blomsterhave,

mark og enge, samt de skønne hjorde,
som tilhørte ham, fordi han tilsyn
yded dem; thi frit enhver tilegne
kunne sig af kvægets store mængde,
hvad han ønsked. Med forundring alle
så hans rigdom, og i stilhed fatted
den beslutning, her i dette skønne,
rige land at bygge deres hytter.
Og til huset nu de gik tilbage,
i hvis brede forhal aftensbordet
dækket stod, og hvor det glade gensyn
de tilsammen fejrede fornøjet.

Under festens glæde ubemærket
nattens dronning nærmed sig, og stille
med sit slør tilhylled skov og enge,
medens månen og de klare stjerner
op på himlen fremsteg, og bebuded
hendes ankomst. Venligt månen skinned,
herligt nattens lyse stjerner funkled;
dog end mere lyst og venligt stråled
blikket, som de gamle venner kasted
til hinanden, mens ved lampeskinnet,
efter at i mange år dem skæbnen
havde adskilt, her de sad og talte
om de svundne dages sorg og glæde.
Smeden uophørligt kruset fyldte
med den søde vin, som flød i strømme,
talen lig, der fra hans fulde hjerte
over læben frem sig trængte. Piben

der bestandig, som i fordums tider,
stoppet var, han tændte nu og sagde
til de kære gæster, som i tavshed
og med smil på læben til ham lytted:
"Lad endnu éngang mig, mine venner,
Eder sige, med hvormegen glæde
jeg hos mig velkommen Eder byder.
Længe nok I vidt omkring har vandret
uden hjem. Velkommen til et hjem da,
som det gamle Eder vil erstatte,
og selv bedre kaldes kan end dette.
Ingen vinter her os gennemisner
med sin kulde, eller flodens vande
deres raske løb at standse tvinger;
ingen stenet jordbund her vort plovjern
sløver; men som kølen bølgen kløver
uden møje, let det gennemskærer
jorden. Træerne med gyldne frugter
smykket står, og på ét døgn der vokser
mere græs på vore skønne enge,
end i hine lande hele somren
os at bringe plejed. Store hjorde
uden ejer om på sletten løber,
og tilhører den, som vil benytte
dem og i sin varetægt dem tage.
I det hele land vi frit tør bygge
og af skovens træer tømmer hugge,
for til huse det at sammenføje.
Og her Englands drot," han fuld af harme

føjed til, "os ikke kan forjage,
eller ødelægge vore huse."
Og ved disse ord han slog i bordet
med sin stærke hånd, så at forskrækket
kvinderne fra deres sæde fo'r op,
medens præsten af forundring tabte
prisen, som af gamle Mikkels dåse
nys han havde taget. Ganske rolig
og med venlig mine smeden vedblev:
"Kun for febren her man sig må vogte;
den ondartet er, og ej fordrives
kan, som i Akadiens sunde klima,
ved en edderkop, om end man bærer
i en nøddeskal den ved sit hjerte."
Raske fodtrin, som sig huset nærmed,
afbrød talen, og en munter skare
ind i hallen trådte; det var landsmænd,
som på egnen boede og af Hugo
var indbudte hid, for aftnens glæde
at forskønne. Henrykt de omfavned
nu de nysankomne, mens de kærligt
dem velkommen bød, og mangen frænde
de genfandt, og selv de få, der vare
fremmed for hinanden, dog som frænder
mødtes i det fjerne land, hvor skæbnen
førte så vidunderligt dem sammen.
En forvirret lyd af mange stemmer
snart sig høre lod fra alle sider,
mens fortroligt arm i arm de vandred,

eller samled sig i tætte klynger.
Dog med nogle strøg på violinen
spillemanden nu dem faldt i talen;
og lig glade børn, der sorgløst nyder
øjeblikket, sig de landsforviste
svinged i en runddans med hinanden.

Hugo sad imidlertid med præsten
blandt den kølige verandas blomster,
hvor alvorligt de om fortids glæder,
nutids savn og fremtids skjulte dage
talte sammen, mens Evangelina
ene stod, med hjertet fuldt af minder
fra en længst forsvunden tid. For hende
gennem dansens tummel og musikkens
muntre toner, havets vilde brusen
stadig lød; en navnløs smerte fyldte
hendes hele sjæl, og ubemærket
hun fra huset ud i haven iled.
Natten var så skøn. Bag myrtelunden
Teche-flodens klare bølger skinned
frem, mens månen skovens dunkle toppe
smykket med sin glans; som kærlighedens
lyse tanker selv det sind opliver,
som omgivet er af sorgens mørke.
Havens blomster deres hoved bøjed
ned mod jorden, som i stille andagt,
mens den rige duft fra kalkens indre
lig en takkebøn mod Himlen svæved.
Andagtsfuldt sig også pigens tanker

løfted op i bøn; men hendes hjerte,
bøjet dybere af smertens byrde,
end af nattens dug de fagre blomster,
dog sit tunge savn ej glemme kunne;
thi den dybe stilhed, månens klare,
magiske belysning, sjælen fyldte
med uendelig og pinlig længsel.
Ad den smalle sti hun gik fra haven
ud i engen, hvor de røde fluer,
funklende lig stjerner, i utallig
mængde sværmed om blandt græs og blomster.
Hver en lille fugl i reden slumred
trygt i kærlighedens ly, mens ene,
fra den elskte skilt, Evangelina
vandred her: "Min Gabriel!" hun udbrød,
"ak, er du mig nær, og skal dog ikke
jeg dig se? Er du mig nær, min elskte!
Og skal jeg dog ej din stemme høre?
Ofte du på denne eng har vandret!
Ofte har dit klare øje hvilet
på det landskab, som mig nu omgiver!
Tit du under disse træers skygge
vist har hvilet, når fra dagens arbejd
træt og mødig du tilbage vendte!
Når skal henrykt dig mit øje skue,
når, ak når skal jeg dig atter favne?"
Pludselig i hendes nærhed løfted
op sin røst en livlig gærdesmutte:
"Vær tålmodig!" syntes den at fløjte:

"Vær tålmodig!" lød det gennem lunden,
medens håbets engel hendes hjerte
nærmed sig og hviskede: "I morgen!"

Tidligt morgensolen alt forjaged
nattens skygger; og med glædestårer
blomsterne dens varme kys modtoge.
Smeden og Evangelina stode
i den brede hal, hvor de fra præsten
afsked tog: "Nu Gud med Eder være!"
sagde denne: "Gid I snart genfinder
den fortabte søn og ham tilbage
fører til sit hjem med glade hjerter.
Vogt dig, barn!" han smilende tilføjed,
"at du ikke atter, som de lade
jomfruer i Skriften, roligt sover
når din brudgom er dig nær." Og kærligt
præstens hånd Evangelina trykked
til sit hjerte med de ord: "Vi mødes
atter her i glæde!" Ned til stranden
hun med Hugo vandred nu, og begge
sig i båden satte, som dem vented.
Herligt under solskin, håb og glæde
rejsen de begyndte, for at følge
ham, som fra sit hjem var ilet, drevet
frem af skæbnens storme, som det gule,
visne blad fra træets grene føres
over jorden hen af nattevinden.
Ej den samme dag og ej den næste
af hans vej de noget spor opdaged;

ubestemte rygter kun de hørte,
indtil i den spanske stad Adajos,
hvor de mødige på sjæl og legem
hvile søgte hos en gammel landsmand,
denne venlig snaksomt dem beretted:
"Gabriel har været her; dog næppe
han en time i min bolig dvæled;
og i forgårs alt med nogle venner,
førere og heste han forlod os,
for mod vest til stepperne at drage."

4

Langt mod vest et vildt og ubeboet
land der findes, hvor de store stepper
vidtudstrakte ligger, og hvor aldrig
sneen smelter, som de høje bjerges
top bedækker. Mellem disse åbner
sig en vej, som af den dybe afgrund
trindt omgivet, vandringsmanden fører
ned på sletten. Trende store floder,
Walleway, Oregon og Owyhee,
deres raske løb mod vesten retter,
medens imod øst Nebrasco-floden
strømmer gennem dalen fra de høje
Windriws-bjerge. Sydligt fra de spanske
sierras og *fontaine-qui-bout* sig styrter
strømme uden tal i oceanet;
og man deres vilde brusen hører
i det fjerne lyde, som når stormen
farer over æolsharpens strenge.
Mellem disse strømme store sletter
strækker sig, hvor roser og amorphas
blomstrer blandt det høje græs i mængde.
Bøffelokser, ulve, lette rådyr,
elsdyr og en sværm af vilde heste
stadig over disse sletter farer.
Flammer blusser der og slukkes atter,
og af rejsen træt sig vinden hviler
blandt de grønne buske. Store skarer

af landflygtige fra alle verdens
zoner vandred der; og højt i luften
over dem i kredse ørnen svæver,
lig en heltesjæl, som ingen hvile
finde kan i graven. Røgen stiger
op fra bålene, som disse vilde,
krigerske nomader ofte tænder.
Hist og her ved bredden grønne lunde
rejser sig; og landets eneboer,
bjørnen, fra de stejle højder stiger
ned til disse, for at søge rødder
til sin føde, medens i sin skønhed
sig den klare himmel over alle
lig en gennemsigtig kuppel hvælver.

Gabriel med sine venner draget
var til dette land, og i det fjerne
ham med deres førere bestandig
smeden og Evangelina fulgte,
stedse håbende ham at indhente.
Stundom de opdaged, eller troede
at opdage røgen af hans vagtild,
når om morgnen fra en høj de stege
ned i dalen; men når de om aftnen
stedet nåede, gløder kun og aske
der de fandt. Tungsindigt og bedrøvet
tit de fremad vandred, når dem træthed
næsten overvældede; dog håbet
fremad lokked dem; som når for blikket
sig *fata morgana* herligt viser,

for i næste øjeblik at svinde.

Engang da de sad om aftnen silde
omkring ilden, sig en indisk kvinde
stille nærmed. På sit åsyn bar hun
sorgens dybe præg af tålmod mildnet;
det en enke var, som atter ville
drage til sit folk fra fjerne egne,
hvor de grusomme comancher havde
hendes husbond dræbt, som did var draget,
for som fører gennem landets skove
der at leve. Rørt af hendes skæbne
venligt den forladte de modtoge,
og med hende deres måltid delte,
som bestod af dyrekød, ved bålets
flammer stegt; men da det var til ende
og sig førerne og Hugo, trætte
af den lange rejse og af jagten,
havde strakt på jorden, hvor de roligt
slumred, hyllet ind i uldne tæpper,
ved Evangelinas side atter
kvinden med sin milde, bløde stemme
gentog sin beretning om de svundne
dages lykke og om hendes tunge,
smertelige savn. Evangelina
mange tårer fældte. Ak, hun vidste
hvad det var at lide og forsage!
Men i hendes hjertes ømme medynk
blandede sig blid, vemodig glæde
over et beslægtet væsens nærhed.

Også hun fortalte om sin skæbne,
om sin kærlighed, sit håb, sin smerte;
og i tavs forundring kvinden lytted,
mens en gysen fo'r igennem hende,
som om rædsel havde sjælen grebet.
Længe blikket tankefuldt hun fæsted
på den unge piges blege ansigt;
endelig med sagte, frygtsom stemme
hun et sagn fortalte, hvordan Mowis,
sneens drot, var kommet for at bejle
til en dejlig mø, og havde ægtet
denne; men da hun den næste morgen
fulgte ud med ham fra deres wigwam,
smelted hun i solens varme stråler,
og hun aldrig mer ham så, skønt stedse
hun hans fodspor gennem landet fulgte.
Kvinden også vidste at berette
om den skønne Lillinan, hvis hjerte
røttes af en luftånds elskovsklager;
men da hun hans hustru nu var blevet,
og ham følge ville til hans bolig,
pludselig han sig i tætte tåger
hylled ind og svandt for hendes øje.
Over alt på jorden hun ham søgte;
men skønt mangen gang hans gyldne krone
sig for hende viste i det fjerne,
aldrig dog hun kunne ham genfinde;
thi han flygted bort, når hun sig nærmed.
Underligt i nattens stilhed løde

disse sagn; og det Evangelina
næsten syntes, som den brune kvinde
var en profetinde, der forkyndte
her med bævende, vemodig stemme
hendes fremtids sørgelige skæbne.
Over Ozark-bjergene sig viste
månen i sin glans og mildt belyste
stedet, hvor de sad, den mørke skovgrund
og den lille bæk, som sagte risled
mellem buskene, mens nattevinden
sine suk igennem luften sendte.
Kærlighed opfyldte pigens hjerte,
men sig frygt og rædsel havde blandet
med de blide tanker; som når snogen
ind sig sniger i en fuglerede.
Hun ej nogen jordisk fare frygted,
men det var, som skyggerigets ånder
truende for hendes blik sig viste;
og et øjeblik det syntes hende,
som hun selv en luftånd kun forfulgte,
der for hende stedse ville flygte.
Disse tanker hendes søvn ledsaged,
indtil hver en frygt i den hun glemte.

Tidligt næste morgen rejsen atter
fortsat blev, og nu den brune kvinde,
som med dem var fulgt et stykke, sagde:
"Hvor mod vest sig disse bjerge skråner,
ligger skjult en lille by, i denne
bor de franske missionærers høvding;

han er iført lange sorte klæder,
og om mange ting med folket taler;
han om Jesus Kristus og Maria
dem fortæller, og de ler af glæde,
eller græder, mens til ham de lytter."
Og Evangelina, dybt bevæget,
udbrød: "Lad os gå til ham, thi sikkert
noget trøsteligt vi der vil høre!"
Didhen deres heste nu de vendte,
og ved solens nedgang stedet nåede.
Alt i frastand sang dem lød i møde,
og ved bredden af en flod sig viste
hytterne, blandt hvilke præsten boede.
På en eng, som langs med vandet strakte
sig, et mægtigt egetræ sin krone
løfted højt mod skyen; på dets stamme
var et kors befæstet, og om dette
simple alter havde folket samlet
sig til aftenbøn. Ærbødigt nærmed
sig de rejsende og stille knæled
ned iblandt dem, mens på bønnens vinger
også deres tanker op mod himlen
løfted. Men da sangen var til ende,
præsten mod de fremmede sig vendte
og med venlighed dem bød velkommen.
Deres svar han lytted til med glæde,
(thi kun sjældent modersmålets kære,
velbekendte lyd hans øre nåede),
og dem gæstfrit til sin wigwam førte,

hvor de hvilede på bløde måtter,
og med brød og frugter vederkvæged
sig. Velvilligt derpå præsten lytted
til beretningen om deres skæbne
og om ham, som de forgæves søgte.
"Har du ej ham set?" til sidst de spurgte;
"Gabriel," dem missionæren svared,
"for seks dage siden på den samme
måtte hviled, hvor den unge pige
sidder nu; og med bedrøvet hjerte
også han mig om sit savn fortalte,
før han atter på den lange rejse
sig begav." Med blød og venlig stemme
disse ord han sagde; men på hjertets
svage håb de faldt som nattefrosten
på den spæde plante: "Han er draget
langt mod nord," den gejstlige tilføjed;
"Men om nogle måneder, når jagten
er til ende, vil han atter komme
her tilbage." Ydmygt nu sig pigen
nærmed ham, mens hun med bønlig stemme
sagde: "O, lad mig hos Eder blive,
thi min sjæl er mødig og bedrøvet."
Klog og rigtig denne plan af alle
fundet blev; og tidligt næste morgen
Hugo atter drog med folk og heste
mod sin hjemstavn; men Evangelina
blev hos præsten i den simple hytte.

Dage, uger, måneder sig langsomt,

langsomt snege hen. Den skønne hvede,
som, da pigen var som fremmed kommet
første gang på marken, næppe spired,
højt nu over hendes hoved strakte
sine ar, og skjulesteder danned
for de lette røvere, som gerne
plyndrede det rige forrådskammer.
Høsten kom, og landets piger rødmed
når et blodrødt blad de fandt, thi dette
på en elsker tyded; men selv bladet
ikke bragte Gabriel tilbage.
"Vær tålmodig!" missionæren sagde,
"håb og tro! og Gud din bøn vil høre.
Se på denne spæde blomst, som løfter
op sit hoved mellem grønne blade;
alle viser de mod nord; den kaldes
kompas-blomsten. På de svage stilke
Gud den lader vokse, for at lede
dem, som gennem ørknen uden fører
drage må. Således dybt i sjælen
troens blomst han planted. Lidenskabens
vilde roser skønnere vel stråler,
og ved duft og farve os vil lokke;
men de os bedrager. Hvo som følger
deres vink, på afvej snart geråder
og af deres stærke duft bedøves.
Kun hin simple blomst vi trygt kan følge,
thi den til Guds Himmel os vil lede."

Efterhøsten kom og gik, og vintren,

kold og streng den fulgte; dog ej vendte
Gabriel tilbage. I sin skønhed
våren kom med fuglesang og blomster;
ak, men Gabriel kom ej tilbage!
Dog på lette vinger sommervinden
bragte efterretninger, som løde
skønnere end fuglens sang i skoven,
og langt mer end blomsten hjertet glæded.
I Michigan-skovene, de sagde,
Gabriel sig bygget har en hytte
ved Saginaw-flodens grønne bredder.
Og med nogle førere, som vandred
did tilbage, nu Evangelina,
efter at med vemod hun fra præsten
afsked havde taget, til de fjerne
skove vandrede. Men da hun målet
for sin farefulde rejse nåede,
fandt hun hytten øde og forfalden.

År henrandt; og endnu stedse pigen
fjern og nær den elskte sås at søge;
snart i lave hytter, snart i store
folkerige stæder, snart i lejrens
vilde tummel eller på en valplads.
Over alt hun kom og gik så stille
som en ånd, og glemtes når hun atter
var forsvundet. Ung og skøn sin vandring,
fuld af håb og glæde, hun begyndte;
men hun gammel var, da træt og mødig
hun sin frugtesløse søgen endte.

Tiden hendes skønheds friske blomster
havde røvet deres glans; og hårets
sølvgrå toner syntes at bebude,
lig de lyse striber, som ved daggry
sig mod øst på horisonten viser,
at en bedre verdens morgenrøde
snart for hendes blik sig ville åbne.

5

I det skønne land, som trindt omslynget
er af Delaware-flodens bølger,
og hvor sildigst efterslægt vil nævne
Penn med ærefrygt, den stad, han grunded,
ligger, og i flodens vand sig spejler.
Ren og blå er luften der, og byens
brede gader træers navne bærer,
som om de dryaderne, hvis lunde
fordum fandtes der, forsone ville.
Her Leblanc var død; og ved hans båre
stod en eneste kun af de mange,
som engang sig ved hans arne tumled.
Fra det vilde hav Evangelina
også landed her, forladt og ene,
og den skønne stad til ophold valgte.
Ej hun fremmed sig blandt folket følte,
men sig gerne slutted til de gode,
simple kvækere, hvis liv og skikke
hende minded om de svundne dage,
hvor i deres hjem Akadiens bønder
sig til arbejd eller bøn forsamled,
og hvor de som brødre og som søstre
kærligt og i fred tilsammen leved.
Nu, da hendes frugtesløse søgen
var til ende, fordi håbet flygted
bort for stedse og ej længer fremad
hende lokked, hun sit hjertes tanker

vendte mod et bedre hjem; som blomsten
imod lyset sine blade vender.
Og som når fra bjergets høje toppe
tågen viger, og det fjerne landskab
viser sig for os, belyst af solens
klare stråler, fra Evangelinas
rene sjæl sig sorgens mørke fjerned,
og hun så et liv, af kærlighedens
stråleglans forskønnet, for sig ligge.
Gabriel hun aldrig, aldrig glemte;
dybt i hjertets stille grund hans billed
leved end, og hun i ungdomsskønhed
stedse sig ham tænkte; skønt hun gammel
selv var blevet. Sjælen jo den samme
var endnu, thi over denne tiden
havde ingen magt; og uforandret
også ham hun håbed at genfinde,
ej på jord, men hisset i Guds Himmel.
Tålmod og forsagelse af livets
mange tunge prøvelser hun lærte;
og med en hengivenhed, som intet
offer sky'de, næsten hun omfatted.
Hjertets rige kærlighed således
hun fordelte; lig den ædle virak,
som sin vellugt gennem luften sender
og dog dufter lige stærkt. Sin frelser
ydmygt hun at følge kun begærte,
og hvert jordisk ønske fra sig viste.
Som barmhjertig søster hun sålunde

længe leved; og i byens snævre,
mørke stræder armods blege sønner,
som for solens stråler og for blikket
skjulte sig, som også sorg og sygdom,
der forladt og uden hjælp sig vånded,
stadig hun opsøgte. Tit om natten,
når de lykkelige roligt slumred,
medens vægteren igennem gaden
vandred, råbende hvad klokken slagen
var, den fromme søsters lampe skinned
gennem mørket fra en sygestue,
hvor hun våged ved det usle leje.
Og de bønder, som omkring i byen
gik med mark- og havefrugter, ofte
så forundret på den gamle kvinde
med det milde åsyn, som de daglig
og til alle årets tider mødte.

Lange, mørke sørgetog bevæged
dag for dag sig gennem byens gader;
thi fra fjerne lande pestens ånde
Pennsylvaniens grønne kyster nåede,
og det hele land den grusomt hærged.
Mange mærkelige tegn alt længe
havde den bebudet; og blandt disse
regnedes især de vilde duers
flugt fra landet. Som om efteråret
havet stiger, og sin salte bølge
blander mellem bækkens klare vande,
som igennem engen sagte flyder,

døden sine vante grænser voldsomt
gennembrød, og gift i livets friske
kilder blanded. Magt og vælde kunne
ej bestikke, eller skønhed røre
morderengelen, men uden hensyn
den sit offer valgte. Plejehuset
åbned sig for dem, som ingen venner
eller tilflugt havde. Didhen vanked
mange for at dø, når giftens virkning
alt de spored. Det i hine dage
i en forstad lå, af skov og enge
trindt omgivet; nu det midt i byen
bygget er, men portene som fordum
for den fattige sig villigt åbner.
Og fra disse mure, som sig rejser
blandt de stolte bygninger, der staden
pryder, synes, som en ydmyg genklang
af den høje frelsers ord, at lyde:
"Kommer hid, I, som til lindring trænger!"
Didhen dag og nat den fromme søster
vandred ufortrødent, og de syge
trøst og pleje yded. Hvo i livets
sidste stund det milde åsyn skued,
som forskønnedes af hellig medynk,
alt blandt de forklarede sig troede;
thi en strålekrans om hende syntes
for det brustne blik sin glans at sprede.

På en søndag morgen gennem byen,
ad den vante vej, Evangelina

gik til plejehuset. Havens blomster
hende deres duft i møde sendte;
og de skønneste hun varsomt plukked,
for med deres vellugt at forfriske
dem, som ingen blomster mer på jorden
skulle bryde. Kirkeklokkens toner
hvilens dag højtideligt forkyndte,
medens fra den lille simple kirke,
som ved huset lå, sin stærke, dybe
klang igennem luften orglet sendte,
og "Halleluja", af klare stemmer
sunget, hendes øre nåede. Var det
disse toner, som så mægtigt rørte
hendes hjerte og af øjet lokked
tåren frem på kinden, eller var det
anelser, som ind i sjælen trængte
og forkyndte hende, at den lange
tunge prøvelse sig enden nærmed?
Snart med klare blikke sygestuen
hun betrådte og sin bistand yded
søstrene, som stille sig bevæged
blandt de lidende; den tørre læbe
vederkvægede, den hede pande
køled og det brustne øje trykked
sagte til. Fra lejet mangt et hoved
løfted sig, dengang Evangelina
ind i stuen trådte; thi en venlig
trøstens engel lig, hun ved sin nærhed
styrkede den svage, og hans hjerte

mildt oplived. Da sit blik hun kasted
på de syge nu, hun så, at døden
havde vandret om blandt dem i nattens
stille timer; thi hun mange savned,
som i går med glæde hende hilste.
Deres plads var tom, når ej en fremmed,
ukendt skikkelse den alt beklædte.

Pludselig, som om af frygt og rædsel
sjælen grebet blev, sin gang hun standsed;
dødens bleghed hendes kind bedækked,
og mens blomsterne af hånden glede
ubemærkede, fra brystet trængte
frem et skrig, så skærende, så angstfuldt,
at de døende af deres dvale
op det skræmte. På det smerteleje,
som hun havde nærmet sig, en olding
lå, hvis tynde, sølverhvide lokker
ikkun sparsomt dækkede hans isse.
Han var fremmed her. Men da hun blikket
fæstede på ham, af morgensolens
milde skær belyst, hans åsyn viste
i dets hele fordums ungdomsskønhed
sig for hende. Ofte sig forandrer
jo således de, som dødens engel
stille nærmer sig. I feberhede
glødede hans pande, mens bevidstløs,
ubevægelig han lå, og ånden,
stedse mer og mer i mørke drømmes
labyrint sig tabte. Dog selv gennem

dette mørke han det smertelige
angstskrig hørte og den velbekendte
milde stemmes lyd, som ømt og sagte
ham tilhvisked: "Gabriel, min elskte!"
Drømmen nu blev lysere. Sit fordums
hjem han så på fædrelandets kyster;
engene med deres klare bække,
mark og skov sig for hans øje viste;
og med hende, som hans alt på Jorden
havde været, i de tætte skygger
atter glad og lykkelig han vandred.
Drømmen svandt, og fra det lukte øje
randt en tåre ned. Men da han langsomt
åbned det, Evangelina knæled
ved hans leje. Læben sig bevæged,
men forgæves hendes navn den stræbte
at udtale; ingen lyd sig mere
ville trænge frem. Forgæves søgte
han det matte hoved op at løfte,
han det ej formå'de; og med tårer
sig Evangelina kærligt bøjed
over ham, og kyssede hans læber.
Mildt et øjeblik hans åsyn stråled;
men en skygge smilets glans fordunkled
pludselig, som når et vindpust slukker
brat den klare lampe. Ånden flygtet
var fra Jorden! Hjertets dybe længsel,
sjælens higen mod et gensyns glæde,
savnet og den tunge, bitre smerte –

alt var nu forbi – var endt for stedse!
Og af dødens kulde gennemisnet
med et saligt smil Evangelina
ved den elsktes bryst sit trætte hoved
lagde, med de ord: "Hav tak, o Herre!"

Epilog

End på samme sted den dunkle urskov
ligger havomkranset; men i graven
slumrer de, som fordum i dens skygger
glade vandrede. På kirkegården
i den fjerne stad Evangelina
ved den elsktes side hviler. Ingen
kender deres grave, eller venligt
dem med egeløv og blomster smykker.
Livets malstrøm over dem sig bølger;
mangt et sorgfuldt og bekymret hjerte
slår endnu, hvor deres brast i døden;
mangt et hoved, fuldt af mørke tanker,
grubler end, hvor de så roligt slumrer;
mangen flittig hånd endnu sig rører,
hvor de sover efter dagens møje;
mangen mødig fod endnu må vandre
der, hvor begge hvile fandt for stedse.

End på samme sted den dunkle urskov
ligger havomkranset; men de høje,
ranke pinjer med forundring skuer
på en fremmed slægt, som i de tætte
skygger vandrer nu, og som Akadiens
raske bønder har fortrængt. Af disse
nogle få kun fra landflygtigheden
vendte til den elskte kyst tilbage.
Og kun i de usle fiskerhytter,

som sig ved Atlanterhavets golde,
tågefulde bredder rejser, blander
væverstolens larm sig end med rokkens
muntre snurren og med Normandiets
gamle, velbekendte sange. Ofte
når om vinteraftnen sig ved arnen
kvinderne med deres arbejd famler,
om Evangelina de fortæller,
mens de vildtoprørte bølger blander
deres røst med skovens klagetoner.

Om "Evangelina"

Forfatter: Henry Wadsworth Longfellow (1807-1882).
Første udgave: Henry Wadsworth Longfellow: *Evangeline, A Tale of Acadie*. William D. Ticknor & Company, Boston 1847.
Denne udgave efter: *Evangelina. Frit bearbejdet efter Henry W. Longfellow's engelske Original af B. S.* Kjøbenhavn. Paa Bog- og Papirhandler F. H. Eibes Forlag. 1853.
Oversætter: Betty Salomon (1803-1868).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter maleri af John Faed (1819-1902): *Parting of Evangeline and Gabriel* (ca. 1870).

ISBN 978-87-7628-316-2
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-527-3 (Ølstykke 2017).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk